

Asia: VN/34692/2024

Lausuntopyyntö toimeentulotuen kokonaisuudistuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Velvoitteeseen ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi, velvoitteeseen hakea ensisijaista etuutta ja perusosan alentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

-

Perusosan suuruuteen liittyvä lausuntopalaute:

-

Tiedon saamiseen ja luovuttamiseen liittyvä lausuntopalaute:

-

Kunnan rahoitusosuuden lisäämiseen liittyvä lausuntopalaute:

-

Asumismenojen tarkentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

-

Vaikutusten arviointiin liittyvä lausuntopalaute:

-

Muu lausuntopalaute:

Yliopiston Apteekki kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä, joka koskee toimeentulotuen kokonaisuudistusta. Lausuntomme keskittyy toimeentulotuen kautta korvattavien lääkekorvausten rajaamiseen. Arvostamme pyrkimystä ohjata rajallisia yhteiskunnan resursseja kustannustehokkaaseen käyttöön. Esitämme kuitenkin huolestamme siitä, että esityksen nykyisessä muodossa toteutus uhkaa lisätä tulkinnanvaraisuutta ja hallinnollista taakkaa niin apteekeissa kuin asiakkaiden arjessa.

1. Selkeä ja yksinkertainen järjestelmä asiakkaalle ja apteekille

Toimeentulotuen kautta korvattavien lääkekustannusten osalta järjestelmän on oltava yksiselitteinen ja helposti sovellettava. Asiakkaalta ei voi edellyttää asiantuntemusta lääkkeen korvattavuudesta toimeentulotuesta. Toimeentulotuenkorvauskäsittely apteekeissa vaatii tälläkin hetkellä huomattavaa asiantuntemusta, ja siihen liittyy runsaasti manuaalista työtä sekä muistinvaraista toimintaa. Jos päätökset entisestään yksilöityvät ilman rakenteellista tukea tietojärjestelmille, lisääntyy virheriski ja apteekkien taloudellinen vastuu virhetulkinnoista. Samalla apteekit käyttävät entistä enemmän aikaa asiakkaiden toimeentulotukikorvauskäsittelyyn liittyvään neuvontaan.

Lääkekorvausten osalta yksi erityisryhmä ovat koneellisen annosjakelun asiakkaat. Näillä asiakkailla ei useinkaan ole mahdollisuutta arvioida itse, mitä lääkkeitä heillä on käytössä tai mikä vaihtoehto olisi "edullisin". Esityksessä ei oteta kantaa siihen, miten heidän lääkehoitonsa yhteensovitetään toimeentulotukijärjestelmän kanssa. Tämä on erityisen tärkeää, koska väärä oletus lääkkeen korvattavuudesta voi johtaa maksamattomiin laskuihin ja taloudellisiin riskeihin sekä asiakkaalle että apteekille.

Esitämme, että toimeentulotukipäätökset tulisi laatia rakenteisessa muodossa siten, että ne ovat sekä asiakkaan että apteekin tietojärjestelmän kannalta yksiselitteisiä. Tämä mahdollistaisi virheiden vähentämisen, koneellisen käsittelyn kehittämisen ja toimintavarmuuden lisäämisen.

2. Kelalle ehdotettu tulkintaoikeus on ongelmallinen

Pidämme huolestuttavana ehdotusta, että Kela voisi arvioida yksittäisen asiakkaan lääkityksen välttämättömyyden ohittaen terveydenhuollon ammattihenkilön arvion. Kelan tehtävänä tulee olla päätösten toimeenpano, ei lääketieteellisten ratkaisujen arviointi. Ehdotuksessa lääkekorvaukset ehdotetaan rajattavaksi välttämättömiin lääkkeisiin, mutta tätä ei määritellä yksiselitteisesti. Tämä voi johtaa asiakkaan ja myös apteekin kannalta tilanteisiin, jossa tulkinnat vaihtelevat eikä järjestelmä ole ennustettava.

Yhteenveto:

Yliopiston Apteekki kannattaa periaatetta, jonka mukaan toimeentulotuesta korvataan ensisijaisesti kustannustehokkaita, lääketieteellisesti perusteltuja lääkkeitä. Järjestelmän tulee kuitenkin olla ymmärrettävä, ennakoitava ja rakenteellisesti selkeä. Kelalle ei tule antaa lääketieteellistä tulkintavaltaa, vaan päätösten on perustuttava terveydenhuollon ammattilaisten arvioihin. Esitystä

tulee muokata suuntaan, joka tukee sujuvaa ja virheetöntä toimeenpanoa apteekeissa ja varmistaa asiakkaille tarvittavan lääkehoidon.

Tyrni Jenni
Yliopiston Apteekki